

Obsah

Předmluva	9
I. Obecná charakteristika univerbizace	13
1.1 Univerbizace jako pojmenovávací postup a slovtvorný proces	15
1.1.1 Východiska pojetí univerbizace	15
1.1.2 Univerbizát jako sekundární pojmenování	15
1.1.3 Zjednodušování víceslovných pojmenování ve starších vývojových etapách češtiny	18
1.2 Univerbizace v současné češtině	20
1.2.1 Slovtvorná univerbizace. Slovtvorné procesy univerbizační v rámci slovtvorných způsobů	20
1.2.1.1 Slovtvorné způsoby a procesy v současné češtině	20
1.2.1.2 Motivační a fundační vztahy ve slovtvorně vzniklých univerbizátech	27
1.2.1.3 Specifické znaky slovtvorných derivačních formantů pro univerbizaci	32
1.2.1.4 Specifika hláskových alternací při tvoření univerbizátů	37
1.2.2 Eliptická univerbizace	37
1.2.2.1 Elipsa spojená s konverzí jako základ univerbizace	37
1.2.2.2 Elipsa bez slovtvorných změn	38
1.3 Gramatické vlastnosti univerbizátů ve vztahu k motivujícímu sousloví	40
1.4 Frekvence	41
1.5 Stylové vlastnosti univerbizátů	43
1.5.1 Příslušnost univerbizátů ke stylové vrstvě	43
1.5.2 Srovnání stylové hodnoty jednoslovného a víceslovného pojmenování jako kritérium posouzení geneze	47
1.5.3 Univerbizace a terminologie	47
1.6 Synchronní a diachronní přístup k univerbizaci	49
1.6.1 Synchronní přístup	49
1.6.2 Diachronní přístup	49
1.7 Třídění univerbizátů. Univerbizace v apelativní a propriální sféře	51
1.7.1 Významové skupiny univerbizátů	51
1.7.2 Další kritéria klasifikace univerbizátů	52
1.7.3 Univerbizáty konkurující propriálním souslovím	54
1.8 Shoda podoby univerbizátů a jiných výrazů	55
1.8.1 Vztah kosémie dvou a více univerbizátů	55
1.8.2 Kosémní vztah univerbizátů a primárních derivátů	61
1.8.3 Konkurence slovtvorných variant univerbizátů	62
1.9 Český národní korpus jako zdroj vyhledávání univerbizátů. Metody zjišťování repertoáru univerbizátů	64

II. Univerbizáty podle významu, způsobu vzniku a slovtvorných formantů	69
2.1 Názvy osob	71
2.1.1 Univerbizáty tvořené derivací	71
2.1.1.1 Univerbizáty deadjektivní	71
2.1.1.2 Univerbizáty desubstantivní	88
2.1.1.3 Univerbizáty ze zkratky	94
2.1.2 Univerbizáty vzniklé elipsou a následnou konverzí	95
2.2 Názvy jiných živočichů	96
2.2.1 Univerbizáty tvořené derivací	96
2.2.1.1 Univerbizáty se sufixem <i>-áč</i>	96
2.2.1.2 Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	97
2.2.1.3 Univerbizáty se sufixem <i>-ec</i>	101
2.2.1.4 Univerbizáty se sufixem <i>-ek, -ík</i>	102
2.2.1.5 Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	103
2.2.1.6 Univerbizáty tvořené konverzí	104
2.2.2 Univerbizáty vzniklé elipsou a následnou konverzí	105
2.3 Názvy rostlin a rostlinných plodů	106
2.3.1 Univerbizáty se sufixem <i>-áč</i>	106
2.3.2 Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	108
2.3.3 Univerbizáty se sufixem <i>-an</i>	109
2.3.4 Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	110
2.3.4.1 Univerbizáty od desubstantivních adjektiv	110
2.3.4.2 Univerbizáty od deverbativních adjektiv	111
2.3.4.3 Univerbizáty od adjektivních kompozit	111
2.4 Názvy živočišných orgánů	113
2.4.1 Univerbizáty deadjektivní	113
2.4.1.1 Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	113
2.4.1.2 Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	115
2.4.1.3 Univerbizáty se sufixem <i>-ice</i>	116
2.4.2 Univerbizáty desubstantivní	117
2.5 Názvy míst, areálů, budov a staveb a přírodních útvarů	118
2.5.1 Univerbizáty deadjektivní	118
2.5.1.1 Univerbizáty se sufixem <i>-áč</i>	119
2.5.1.2 Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	122
2.5.1.3 Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	134
2.5.1.4 Univerbizáty s jinými sufixy	144
2.5.1.5 Univerbizáty tvořené konverzí	146
2.5.2 Univerbizáty desubstantivní	146
2.5.3 Univerbizáty denuerativní	148
2.5.4 Univerbizáty ze zkratky	148
2.5.5 Univerbizáty vzniklé přechodem sousloví v kompozitum	148
2.5.6 Univerbizáty vzniklé elipsou	148
2.5.6.1 Univerbizáty ze sousloví apelativního	148
2.5.6.2 Univerbizáty ze sousloví propriálního	149

2.6	Názvy institucí, společenství a společenských zařízení	152
2.6.1	Univerbizáty tvořené derivací	152
2.6.1.1	Univerbizáty deadjektivní	152
2.6.1.2	Univerbizáty desubstantivní	172
2.6.2	Univerbizáty vzniklé přechodem sousloví v kompozitum.	173
2.6.3	Univerbizáty vzniklé elipsou	173
2.6.3.1	Univerbizáty vzniklé elipsou a substantivizací adjektiva	173
2.6.3.2	Univerbizáty vzniklé osamostatněním atributivního substantiva	174
2.6.3.3	Univerbizáty vzniklé elipsou závislého slova	175
2.7	Názvy pracovních nástrojů a technických zařízení	176
2.7.1	Univerbizáty tvořené derivací	176
2.7.1.1	Univerbizáty se sufixem <i>-áč</i>	176
2.7.1.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	179
2.7.1.3	Univerbizáty se sufixem <i>-an</i>	184
2.7.1.4	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	184
2.7.1.5	Univerbizáty se sufixem <i>-ník</i>	191
2.7.1.6	Univerbizáty tvořené konverzí	191
2.7.2	Univerbizáty vzniklé přechodem sousloví v kompozitum.	194
2.8	Názvy hudebních nástrojů	196
2.8.1	Univerbizáty tvořené derivací	196
2.8.1.1	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	196
2.8.1.2	Univerbizáty tvořené konverzí	197
2.8.2	Univerbizáty vzniklé přechodem sousloví v kompozitum.	197
2.8.3	Univerbizáty vzniklé elipsou a následnou konverzí	197
2.9	Názvy dopravních prostředků	199
2.9.1	Univerbizáty tvořené derivací	199
2.9.1.1	Univerbizáty se sufixem <i>-áč</i>	199
2.9.1.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	201
2.9.1.3	Univerbizáty se sufixem <i>-ík</i>	206
2.9.1.4	Univerbizáty se sufixem <i>-ka, -ovka</i>	209
2.9.1.5	Univerbizáty se sufixem <i>-ko</i>	211
2.9.1.6	Univerbizáty tvořené konverzí	211
2.9.2	Univerbizáty vzniklé přechodem sousloví v kompozitum.	212
2.10	Názvy oděvů, obuvi a oděvních doplňků	214
2.10.1	Univerbizáty se sufixem <i>-áč</i>	214
2.10.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	214
2.10.3	Univerbizáty se sufixem <i>-ík</i>	218
2.10.4	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	218
2.10.5	Univerbizáty tvořené konverzí.	220
2.11	Názvy průkazů a dokumentů	222
2.11.1	Univerbizáty tvořené derivací	222
2.11.1.1	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	223
2.11.1.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ajda, -ásek</i>	227
2.11.1.3	Univerbizáty se sufixem <i>-ice</i>	227

2.11.1.4	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	227
2.11.1.5	Univerbizáty tvořené konverzí	230
2.11.2	Univerbizáty vzniklé elipsou	231
2.11.2.1	Univerbizáty vzniklé elipsou a následnou konverzí	231
2.11.2.2	Univerbizáty vzniklé elipsou závislého slova	231
2.12	Názvy tiskovin, uměleckých a dalších autorských děl a uměleckých těles.	233
2.12.1	Univerbizáty tvořené derivací	233
2.12.1.1	Univerbizáty se sufixem <i>-áč</i>	233
2.12.1.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	234
2.12.1.3	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	237
2.12.1.4	Univerbizáty se sufixem <i>-ajda</i>	244
2.12.1.5	Univerbizáty se sufixem <i>-árna</i>	244
2.12.1.6	Univerbizáty se sufixem <i>-ník</i>	245
2.12.2	Univerbizáty vzniklé přechodem sousloví v kompozitum.	245
2.12.3	Univerbizáty vzniklé elipsou a následnou konverzí	245
2.13	Názvy vědeckých, studentských a žákovských prací	246
2.13.1	Názvy se sufixem <i>-ák</i>	246
2.13.2	Názvy se sufixem <i>-ka</i>	246
2.14	Názvy potravin a nápojů	249
2.14.1	Univerbizáty tvořené derivací	249
2.14.1.1	Univerbizáty se sufixem <i>-áč</i>	249
2.14.1.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	251
2.14.1.3	Univerbizáty se sufixem <i>-ka, -čka, -ačka, -ovka</i>	256
2.14.1.4	Univerbizáty se sufixem <i>-ec, -ice</i>	260
2.14.1.5	Univerbizáty tvořené konverzí	261
2.14.2	Univerbizáty vzniklé elipsou a následnou konverzí	262
2.15	Názvy druhů platidel	264
2.16	Názvy jiných hmotných objektů	265
2.16.1	Univerbizáty tvořené derivací	265
2.16.1.1	Univerbizáty se sufixem <i>-áč</i>	265
2.16.1.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	266
2.16.1.3	Univerbizáty se sufixem <i>-ina, -ice, -ík</i>	271
2.16.1.4	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	272
2.16.1.5	Univerbizáty tvořené konverzí	276
2.16.2	Univerbizáty desubstantivní.	277
2.16.3	Univerbizáty vzniklé elipsou a následnou konverzí	277
2.17	Názvy společenských, pracovních a dalších akcí	278
2.17.1	Názvy školních, uměleckých a dalších zkoušek a kvalifikačních procesů.	278
2.17.1.1	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	278
2.17.1.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ice</i>	283
2.17.2	Názvy politických akcí	283
2.17.2.1	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	283
2.17.2.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	283

2.17.3	Názvy kulturních a společenských akcí	286
2.17.3.1	Univerbizáty tvořené derivací	286
2.17.3.2	Univerbizáty vzniklé přechodem sousloví v kompozitum	293
2.17.4	Názvy pracovních a služebních poměrů a akcí s nimi souvisejících	294
2.17.4.1	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	294
2.17.4.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	294
2.17.5	Názvy vzdělávacích předmětů a vzdělávacích akcí	295
2.17.5.1	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	296
2.17.5.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ko</i>	298
2.18	Názvy sportovních akcí, disciplín a výkonů	299
2.18.1	Univerbizáty tvořené derivací	299
2.18.1.1	Univerbizáty deadjektivní	299
2.18.1.2	Univerbizáty desubstantivní	312
2.18.1.3	Univerbizáty denumerativní	312
2.18.2	Univerbizáty vzniklé elipsou	312
2.18.2.1	Univerbizáty vzniklé elipsou řídicího slova	312
2.18.2.2	Univerbizáty vzniklé elipsou závislého slova	313
2.19	Názvy finančních, sociálních a jiných produktů	314
2.19.1	Univerbizáty tvořené derivací	314
2.19.1.1	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	314
2.19.1.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	316
2.19.1.3	Univerbizáty se sufixem <i>-ko</i>	318
2.19.2	Univerbizáty vzniklé elipsou a následnou konverzí	318
2.20	Názvy nemocí, úrazů a psychických stavů a symptomů	320
2.20.1	Univerbizáty tvořené derivací	320
2.20.1.1	Univerbizáty se sufixem <i>-áč</i>	320
2.20.1.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	320
2.20.1.3	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	323
2.20.1.4	Univerbizáty se sufixem <i>-ina</i>	323
2.20.1.5	Univerbizáty tvořené konverzí	324
2.20.2	Univerbizáty vzniklé elipsou	326
2.21	Názvy léčebných a relaxačních procedur a lékařských zákroků	327
2.21.1	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	327
2.21.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	327
2.21.3	Univerbizáty tvořené konverzí	328
2.22	Názvy ocenění	329
2.22.1	Univerbizáty tvořené derivací	329
2.22.1.1	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	329
2.22.1.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	329
2.22.1.3	Univerbizáty tvořené konverzí	330
2.22.2	Univerbizáty vzniklé elipsou	331

2.23	Názvy časových období	332
2.23.1	Univerbizáty tvořené derivací	332
2.23.1.1	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	332
2.23.1.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	333
2.23.2	Univerbizáty vzniklé elipsou a následnou konverzí	333
2.24	Názvy přírodních jevů	334
2.24.2	Univerbizáty se sufixem <i>-ák</i>	334
2.24.2.1	Slovotvorná charakteristika	334
2.24.2.2	Univerbizáty podle fundujících slov a podle významu	334
2.24.2	Univerbizáty se sufixem <i>-an</i>	335
2.24.4	Univerbizáty se sufixem <i>-ka</i>	335
III.	Závěr	337
	Abecední seznam univerbizátů	343
	Věcný rejstřík	361
	Literatura	369
	Summary	377